

VANN

Livet over og ned i vannet

Blå gruppe ved Iladalen barnehage

Medvirkende:

AKSEL, AMIRA, MAX, BIANCA, HAIDI, WILMA

MILEAH, BELLA, HAMODI, COLIN, ASTRID, TORBJØRN, HERMAN, THEODOR, TARA, YOEL.

Voksne: Marte, Marianne, Rosemarie, Johannes, Tommy og Anndrea.

Ilabekken barnehager

med omsorg i et anerkjennende
og inkluderende miljø

Innledning

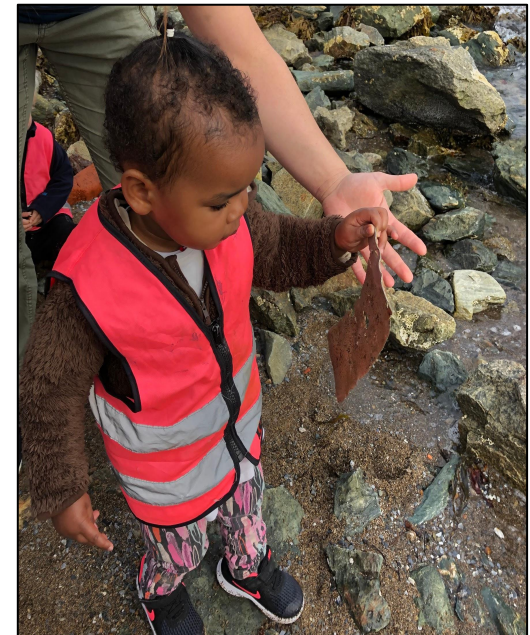
I rammeplanen står det at barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. For oss gjelder det å utforske nærmiljøet, ved å dra på lengre turer for å se hva som fenger barna underveis. Vi opplever at sjøen tiltrekker barna, det å plaske ved sjøkanten, kaste stein i vannet og se hva som skjer. Barna er nysgjerrige på å se det som ligger i fjæra som ikke helt kan sammenlignes med det vi finner lengre inn på land, som f.eks. tang og tare.

I barnehagelovens formålsparagraf står det at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Prosjektet har ledet videre mot tema vann, som vannlek og vanning til plantevekst.

Ut på tur for å finne ledetråd til prosjektet...

Ilsvika byr på lekemuligheter og sjøliv. Barna ble dratt mot sjøen, og nysgjerrigheten var til å ta på. Vi utforsker sjøkanten.

“Kan det være trollesnørr?”

I nærmiljøet vårt, Ilsvika

Vi måtte gjentatte ganger oppsøke sjølivet, da barna viste interesse for det. Det var nok tang til alle. Leter vi lenge nok, dukker det som oftest opp en krabbe. Den ene vi fant var død og her skapes rom for undring. Vi forsket på den døde krabben ved å bruke forstørrelsesglass og mikroskop.

Krabba

Krabber kan man la barn ta og føle på. Enkelte nøler ikke med å holde frem håndflaten. Det er også enkelt å vise frem forskjellen mellom gutte- og jentekrabber. Trekanten på undersiden hos guttene er liten og spiss, mens den er rundere, større og bredere hos jentene. Under den skal hun nemlig gjemme rogn når hun skal ha barn. Det å få holde på en krabbe er ofte noe unger husker. Det kan også gi en fin følelse av mestring å bare tørre å ta på en levende krabbe. De er kjappe og kan bite, så her er det viktig at den voksne passer på. Andre dyr må få være i vann. Man kan jo forklare at der vi kan drukne i vann, så vil de fleste sjødyr «drukne» på land. Både de og vi må ha oksygen, men der lungene vår kan hente oksygen fra lufta, klarer gjellene til dyr i havet som oftest bare å hente det fra vann.

Kildehenvisning:

<https://www.utdanningsforbundet.no/medlemsgruppe/r/barnehage/barnehagedagen/barnehagedagen-2021-sma-steg-for-kloden/de-du-kjenner-bryr-du-deg-om/>

I vårt nærmiljø kan vi lett oppdage plastavfall som ligger i naturen. Dette tar vi med og kaster, slik at fisken ikke får det i seg.

Vi retter fokus på det barna oppsøker, igjen finner vi krabbe. Noen trakk seg unna dette underlige fenomenet, mens andre ville kjenne på den i hånda.

Hvordan lærer barna å ta vare på naturen?

Plast ødelegger naturen på land og i vann. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. Vi skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Vi følger retningslinjene fra rammeplanen: Barna må få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen.

Natureksperiment:

Barna fylte vann i tomflasker/
kartonger og plasserte de utendørs i
minusgrader. Neste dag ble barna
veldig forundret over hva som hadde
hendt. Konglene de la i kartongene var
frosset sammen med vannet. Vi kaller
det et kunstverk.

Hva skjer hvis vi fyller hansker med vann og ulike konditorfarger? Dette ville barna ta del i.

Voksne som forbilder

Sjølivet er en egen verden som barna trenger introduksjon til. Ved å ferdes ved sjøkanten og f.eks. bruke digitale verktøy, kan vi alle bli lettere kjent med hva den rike naturen byr på. Vi kan bli mer motiverte til å ta vare på det vi allerede fra barndommen kjenner tilhørighet med.

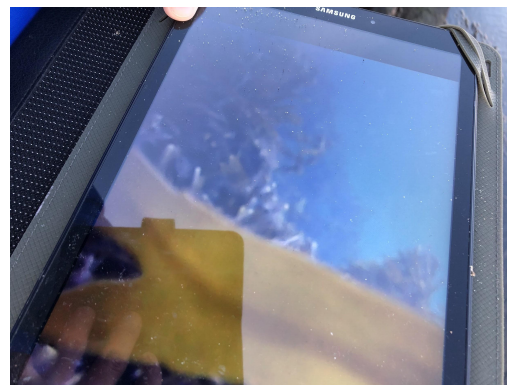
Her piper det. La oss grave og se om vi finner noe skatt!

Med inspeksjonskamera ned i vannet, kan vi få øye på det som skjer. Inspeksjonskameraet er koblet til Ipaden og viser barna "live" sjøliv fra det som foregår rett ved siden av oss. Et av barna var bestemt på at han oppdaget en liten fisk. Marianne prøvde å ha ledningen helt i ro, slik at vi kunne se mer til fisken, men den svømte videre. Ellers var det mye grums, sand, tang, alger, og steiner å se. Krabba hadde gjemt seg for kameraet denne gang.

Videre forskning...

Utdanningsforskning.no

Forskerne anbefaler at barna får muligheter til å delta i, og lære mer om, komplekse naturlige sammenhenger. Barbara Maria

Sageidet ved Universitetet i Stavanger har forsket på små barns bevissthet rundt miljøproblemer. Hun redegjør alternative aktiviteter med potensial til å gi barn en forståelse for ulike samspill, sammenhenger og kretsløp i naturen og i samfunnet.

- Barna vil få innsikt i den økologiske, sosiale og økonomiske dimensjonen av bærekraftig utvikling, sier hun. Eksempler:

- hva skjer med komposten?
- hagedrift i barnehagen
- høsting og tilberedelse av mat
- lek og læring rundt fenomenene vann, luft, jord og andre fenomen
- dyrehold i barnehagen
- naturtolkning i nærmiljøet
- sosialt entreprenørskap – for eksempel selge fra egen hage til foreldre og la barna bli enige om hvem som skal få pengene

Vi i blå base har tatt utgangspunkt i noen av punktene, som for eksempel vann, luft og jord, og utvikling i dyrking av planter.

17 mål for bærekraftig utvikling

Hva skjer med det lille frøet?

Det viktigste for at barn skal se verdien av et bærekraftig samfunn er å starte i det små, som for eksempel å dyrke salat og gressløk. «Barnehagen skal bidra til at barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid» (Udir, 2017, s. 50).

Vi har gradvis glidd over mot nydyrkingsprosjekt.

Her kan vi få litt innblikk innen økologisk matproduksjon i en barnehagefaglig kontekst. Barna får eierskap til selve dyrkingsprosessen, der de kan vanne en liten mengde underveis, og selv være vitne til liv og forandring.

Barna dypper
fingeren nedi
jorda, og får ett
og ett frø til å
legge i hvert
hull.

Omkring disse tider er temaet: barnehagens arbeid med natur og miljø, under slagordet «Små steg for kloden».

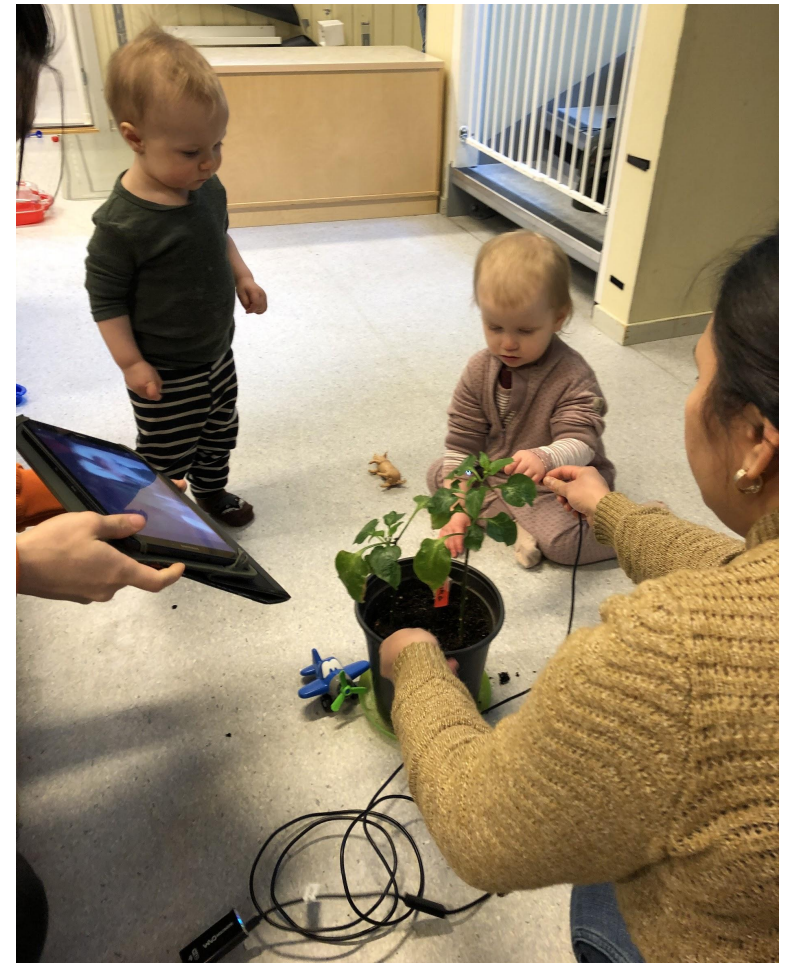

Med minimalt med sollys gjennom vinduet, har vi heldigvis vekstlys som egner seg for plantene våre. Her har barna bidratt til vekst av paprika, tomater, salat og oregano. Vi lager en enkel variant av kompost-saft som tilsetter næring.

Forskerne våre vil undersøke hvordan plantene ser ut på nært hold. Det ser ut som at vi også kan koble planten "live" på Ipaden via et inspeksjonskamera. Kanskje oppdager vi noe på Ipaden som vi ikke oppdager på planten.

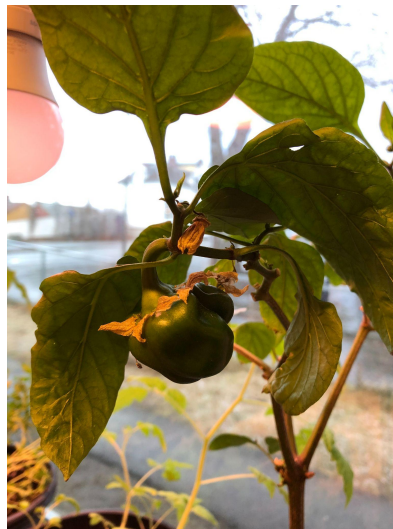

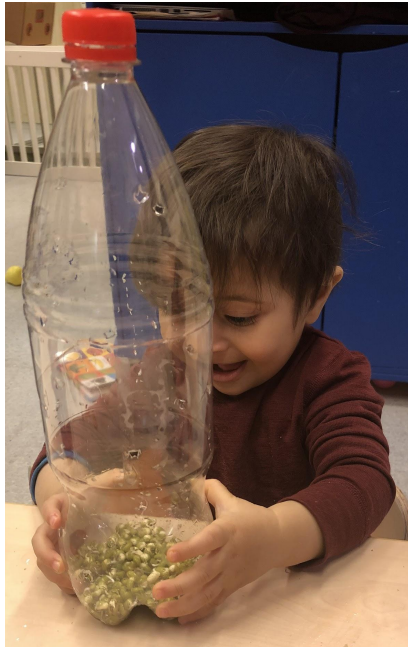
**Persille og timian
er helt glimrende i eggerøre.
Namnam!**

Ja til mer grønn mat!

Det spirer og gror

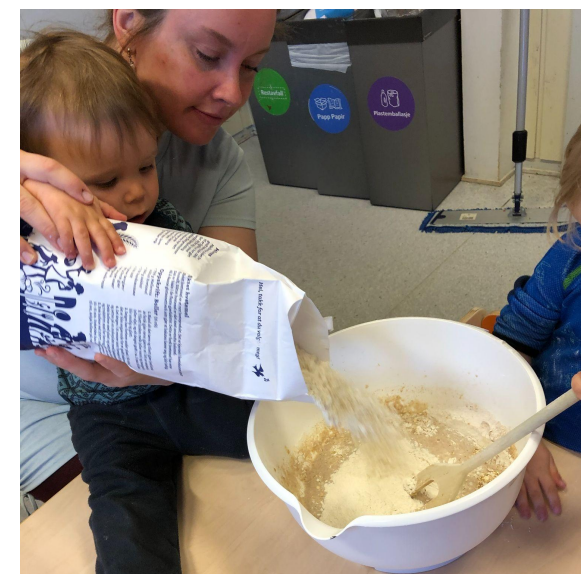

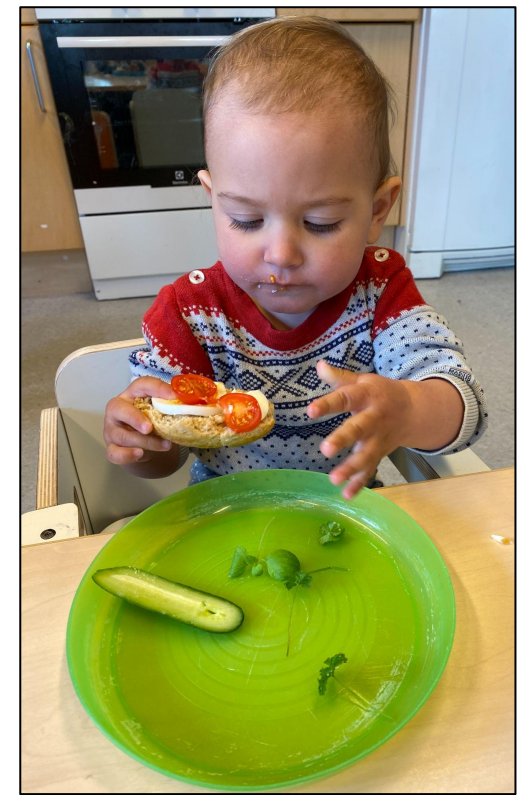

**Bønnespiren
tar form i
flaske**

På tide å bake rundstykker igjen. Ingen nøler med å bidra og alle ønsker å ta del i prosessen. Planen er klar; vi skal få smake på urteplantene og grønnsakene barna har dyrket frem, og kombinere det med smurte rundstykker.

Paprika, tomat, agurk, basilikum, timian, vårsalat og kruspersille smaker godt til smurte rundstykker med egg.

Vi planter ute

Avsluttende ord

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Vi har erfaringsvis opplevd at barna er glad i tur, vannlek, og planter vi kan kjenne på og smake. Disse verdiene har på en måte vært limet, for at barna har videreutviklet prosjektet på sin måte sammen med engasjerte voksne.

Takk til alle barna som har engasjert seg, og kan medvirke i det som legger grunnlag for å ta vare på naturen i fellesskapet.

Ilabekken barnehager

Mellomila 51, 7018 Trondheim

